

Becq, Maria

1577-na 1625
Geboren in Den Bosch
Onderwijs
Schoonschrijver

Maria Becq vooral bekend als Maria Strick, is in 1577 geboren in 's-Hertogenbosch. Zij is de dochter van Caspar Becq, schoolmeester. Zij is schoonschrijver en onderwijzer. Zij trouwt op 3 juni 1598 in Delft met Jan (of Hans) Strick, schoenmaker. Voor zover bekend krijgt het echtpaar 2 zoons en 2 dochters.

Maria Becq is geboren in Den Bosch, maar verhuist op twaalfjarige leeftijd met haar familie naar Delft. Het gezin Beck woont aan de Oude Delft. Haar vader, geboren in Antwerpen, krijgt in 1589 toestemming om in Delft een 'Francoische en Duytsche' school te beginnen, waar de leerlingen les krijgen in lezen, (schoon)schrijven, cijferen en 'Italiaans' boekhouden. Ook Maria, door haar vader opgeleid, is aan deze school verbonden. Later krijgt zij les van de beroemde schrijfmeesters Felix van Sambix en Jan van den Velde, die als ondermeester bij haar vader in dienst is geweest. In 1598 trouwt Maria Becq met Jan Strick, die volgens het trouwboek schoenmaker is. De familie Strick komt eveneens uit Den Bosch. Na haar huwelijk blijft Maria als onderwijzer en schoonschrijver verbonden aan de school van haar vader. Na de dood van haar vader in 1606 zet Maria de school voort. Haar man, intussen tot graveur opgeleid, graveert de vier voorbeeldboeken die Maria Strick heeft gemaakt en die veel worden gebruikt bij het Nederlandse schrijfonderwijs.

In 1606 verschijnt het eerste voorbeeldboek van Maria Strick, *Toneel der loflijkcke schrijffen*, met voorbeelden in het Frans, Duits, Engels, Italiaans, Spaans en een enkele in het Nederlands. In dit boek, dat zij opdraagt aan de Delftse vroedschap en waarin ook zeven bladen van Van Sambix zijn opgenomen, laat zij een naamdicht (acrostichon) op haar eigen naam opnemen, getiteld: 'zoylisten' (kwaadsprekers). Ze wil de kritiek van mannen op haar werk voor zijn:

'indien gij hier iets vindt, vallende buiten mesure [: beneden de maat]
En denkt [gij], een slechte hand door vrouwelijke besture
Zal lichtelijk falieren [: falen] in een mannelijke kunst.
't geen ook waar ik naar streef, is niets dan uw gunst
Regeert [: beheerst] daarom uw hart, uw tong, en ogen zuur.
Is het dat gij uzelf kent, de mannen hebben gebreken
Kan niet een vrouwenhand dwalen in haar streken?
Komt dan niet onbedacht tot een judicature [: oordeel]'.

Gravure door W.J. Delff (1580-1638) naar portret van Maria Strick op 41-jarige leeftijd door M. van Mierevelt (1567-1641).

Maria Strick moet met haar boek naam hebben gemaakt, want in 1611 geeft Hendrick Crijnsz Volmarijn, kunsthandelaar en schilder in Rotterdam, opdracht aan Hans Strick om de platen te leveren voor het tweede exemplaarboek dat in 1611 in Rotterdam wordt uitgegeven. In het *Christelycken ABC* van Maria Strick zijn alle voorbeeldbladen geschreven in het 'Hollands'. Haar derde boek, *Schat oft voorbeelt ende verthooninge van verscheyden geschriften*, verschijnt in 1618; hierin staat ook een portret van Maria Strick zelf, gegraveerd door Willem Jacobsz Delff naar een geschilderd portret van Michiel van Mierevelt. Volgens de randtekst van het medaillon is dit Maria Strick op 41-jarige leeftijd. Bovenin staat haar lijfspreuk 'Mijn salicheyt is van d'Hemel'. Om haar schrijfmeesterschap te benadrukken zijn de schrijfattributen afgebeeld. Onder het portret staat een Latijns lofdicht van de lutherse predikant Hieronymus Hirnius. Het vierde en laatste werk van Maria Strick, *Fonteyne des levens*, verscheen in 1624. Dat is vier jaar nadat zij in Den Haag mee heeft gedaan aan een zogenaamd 'vedergevecht', een wedstrijd in schoonschrijven, waarin zij tweede is geworden, na George de Carpentier. Behalve bovengenoemde exemplaarboeken zijn er ook prenten bekend waarvoor Maria Strick de onderschriften kalligrafeerde, onder andere 'Justitia' en 'Mozes, de stenen tafelen voor zich houdende'.

Rond 1615 verhuist het echtpaar Strick naar Rotterdam, waar Maria blijkens de titelpagina van *Fonteyne des levens* (1624) een Franse school houdt. In 1615 wordt een zoon en in 1618 een dochter luthers gedoopt. In mei 1620 kopen zij van Jan van de Velde een huis aan de Delftse Vaart en vier jaar later kopen zij in Crooswijk een tuin met erf achter de woning van brouwerij 't Lam. Als actieve leden van de lutherse gemeente van Rotterdam, Hans Strick is lid van de kerkenraad, raken Hans en Maria betrokken bij de kerkelijke conflicten die in die jaren hoog oplopen. De strijd gaat hoofdzakelijk om het gebruik van ouwel dan wel brood bij de avondmaalsviering. Dominee Hirnius is een voorstander van het breken en eten van brood; de tegenpartij, waartoe Hans en Maria Strick behoren, wordt geleid door dominee Andreas Nescher, de eerste lutherse predikant van Rotterdam. Als Hirnius op 19 juli 1625 een dienst van Nescher heeft bijgewoond, ontstaat er na afloop een woordenwisseling, zo blijkt uit een notariële akte van 2 augustus 1625. Daarin verklaren Hans, Maria en Beatris Strick dat Hirnius diezelfde week hun huis heeft bezocht, maar door Maria de deur is gewezen.

Na 1625 wordt het stil rond Maria Strick. Het boek van de Rotterdamse weeskamer meldt op 30 september 1629 de dood van de zoon van Hans Strick aan de Delftse Vaart. Waarschijnlijk zijn Maria en haar echtgenoot niet lang erna teruggekeerd naar Den Bosch. Dit vermoeden wordt bevestigd door de verkoop in 1630 van de tuin met erf in Crooswijk en in 1631 van het huis aan de Delftse Vaart. In september 1639 overlijdt Maria Becq in haar geboorteplaats Den Bosch.

Bron: Marja Volbeda, 'Becq, Maria', in: *Digitale Vrouwenlexicon van Nederland*.
<https://resources.huygens.knaw.nl/vrouwenlexicon/lemmata/data/Strick> [17/05/2021]